

KURTULUŞ

SAYI 2

Pasaport Haracını protesto için

Berlinde 500 işçi yürüdü

«69 Markı vermeyiz size

Yakında geliyoruz , İŞ bulun bize ! »

HARACA KARŞI DİRENME

KÖLN'DE

Geçen sayıda Bakanlar Kurulunun bir kararıyla Pasaport uzatmaya 69 Mark haraç konulduğunu yazmıştık.

Bakanlar kurulunun kararı çıkar çıkmaz Köln Türk Gençliği Kültür Kulübü ve Avrupa Türk Toplumcular Federasyonu " 69 Mark haracı " protesto etmek için Kolonya Başkonsoloslukuna 27 Nisan 1969 günü bir yürüyüş yapmıştır. Köln T.G.K.K.yürüyüş için yapmış olduğu çağrıda şunları duyuruyordu.

İŞÇİ ARKADAŞ.

BU GÜNE KADAR GÖNDERDİĞİMİZ MARKLARLA MEMLEKETE " DUDAK BOYASI " İTHAL EDENLER, BUNDAN SONRA DA AYNI ŞEYİ YAPACAKLAR, İŞÇİNİN ÇOLUK ÇOCUĞU İLAÇSIZLIKTAN KIVRANIRKEN, ONLAR YA 'VİSKİ' YADA 'DUDAK BOYASI' GETİRTECEKLERDİR.

İŞÇİ, TENCERESİNİ HER GÜN KAYNATMAKTA ZORLUK ÇEKERKEN, BERABERLERİNDE " HUSUSİ BERBER " GÖTÜRENLER BİZİM ALIN TERİMİZDEN, GÖZ NURUMUZDAN MEMLEKETE DÖVİZ SAGLIYACAKLARINI SÖYLÜYÖRLER.

MEMLEKETE DÖVİZ SAGLANACAKSA, "BERBERLERİNDEN, DUDAK BOYALARINDAN, VİSKİLERİNDEN, GEZİ YOLLUKLARINDAN" KISARAK SAGLASINLAR. BİZİM ALIN TERİMİZİ, GÖZ NURUMUZU " GASPEDEREK DEĞİL

200 den fazla Türk işçisinin katıldığı yürüyüş başarılı geçmiştir.

FRANKFURT'TA

Frankfurt Sosyalist Türk Birliği yayınlamış olduğu " HARÇ MI ? HARAC MI ? " Başlıklı bildirisinde Bakanlar kurulunun kararını protesto etmiştir. Sosyalist Türk Birliği yayınladığı bildiride şöyle demektedir.

BU HARÇ DEĞİL, BİR "HARAC" TIR.

Anlaşılan AP Hükümeti, Türk emekçisinin dışını tırnağına katarak kazandığı, insanlık dışı koşulların hüküm sürdüğü Yurt ve Odalarda, boğazından da kısarak biriktirdiği 25.000.000 TL. değerindeki Markını bir anda, sırf önümüzdeki genel seçimlerde, kendi seçim kampanyasının finansmanını yapabilmek ve dayandığı grup ve zümrelere, önemle " ithalatçı pirimler" şeklinde dağıtmak için çarpmak istemektedir.

Eğer AP Hükümeti, yanlış ve berbat ekonomi politikasının çürük meyvalarını satabileceği inancında ise, bilsin ki, bunda başarıya ulaşamayacaktır.

"HARAC" kararı geri alınmalıdır.

LONDRA'DA

Londra'daki 'KARDAŞ' derneği de 'HARAC' kararını protesto etmiş ve yapmış olduğu bir incelemeyle dünya devletleri içinde en pahalı pasaportu Türk devletinin verdiğini tesbit etmiştir.

İSVEÇ'TE

Stockholm'da Eylem Topluluğu da bir bildiri yayınlıyarak İsveç'te " Haraca karşı direnme komitesi"nin kurulduğunu bildiriyor ve bu komiteye özel ve tüzel kişilerin üye olmaları için çağrıda bulunuyor.

(Haraca karşı direnme komitesi) nasıl mücadele edileceği hakkında şu üç teklifi getiriyor.

- Keyfi karara karşı bir misilleme olarak Türk işçilerinin yurda döviz göndermemeleri kampanyası.

- Pasaportların ilgili makamlara bırakılması yoluyla protesto, aynı zamanda " Haracı ödememekte direnme ". Mecbur kalındığında en kısa süreli uzatmayı yeğleme (üç aylık)

- İmza kampanyası, toplanacak imzalarla Meclis Parti guruplarına başvurup konunun Meclise getirilmesi ve AP nin kararı geri alınması için zorlama, b- aynı imzalarla Danıştayda iptal davası açılması.

KURTULUŞ

Aylık İşçi Gazetesi - Sayı 2

Sahibi : Türk Toplumcular Ocağı

Mesul Müdürü : İlhan Bayer

Yazışma Adresi : Kurtuluş - T.T.O.

1 Berlin 10

Olbers str. 4

Fiatı : 60 kuruş - 20 Pfennig

Yıllık Abone : 20 TL. - 6 DM.

69 MARKA HAYIR DİYORUZ

Bak arkadaş tersine dönen çarka
Dikkat et aradaki büyük farka
Pasportlar çıktı 69 marka
Bütün haksızlığa yeter diyoruz!

Bu yapılan işler yüzler karası
Hiç kasanmaz emekcinin yarası
Zehir olur işçinin parası
69 marka hayır diyoruz!

Alışınız artık gözler oymağa
Dana niyetiniz yok mu doymağa?
Insaf edin işçileri soymağa
Bütün haksızlığa yeter diyoruz!

Ayrılık zor, vatan hasreti ağır!
Sanayi kur, işçiyi yurda çağır!
Durma işçi kardeş topluca bağır:
69 marka hayır diyoruz!

İşçinin sırtı değildir garaç
Bir yandan gidiyor, dolmaz bu baraç,
Ay! bu nedir 69 mark haraç
Bütün haksızlığa yeter diyoruz!

Meşaklı değiliz yurda hasret kalmaya
Avrupaya geldik üç kuruş almaya,
Kanun çıktı yarısını çalmaya
69 marka hayır diyoruz!

Vatana hasret yüzbinlerce kişi
Zamandan başka yok mu bunların işi?
İşçiyi kesti iktidarın dişi,
Boyle haksızlığa yeter diyoruz!

Açık KOCA HABİB, Metal İşçisi

Adalet denilen doğru bir oktur,
Himaye edilen şahıslar çoktur,
İşçinin sürüsü, çiftliği yoktur
69 marka hayır diyoruz!

Kafire muhtaçlık insana koyar,
Bilmem ki, bunlar ne zaman doyar?
Neden iktidar işçileri soyar?
Bütün haksızlığa yeter diyoruz!

Hasretiz vatana ruhum sıkılır,
Hakikate doğrulukla çıkılır
Çürük bina temelinden yıkılır
Bütün haksızlığa yeter diyoruz!

Nedir başımızda siyah dumanlar?
Rüşvebçidir tek gözünü yumanlar,
Alın terinden medet umanlar
69 marka hayır diyoruz!

Bir daha zam olur hele yüz olsun
Yeter ki, sizde böyle yüz olsun,
Yüz elli yapta hesap düz olsun
Bütün haksızlığa yeter diyoruz!

Başka zaman şap, seçimde şekeriz,
Sanki çiftliğimiz var da ekeriz,
Zalim gurbet elde neler çekeriz
69 marka hayır diyoruz!

İşçi ezilemez, yağma yok öyle!
Kara günler sürüp gidemez böyle,
Konsolos, yurduma selamlar söyle
Bütün haksızlığa yeter diyoruz!

69 MARKI VERMİYECEĞİZ

Bakanlar kurulunun aldığı bir kararla, bundan sonra yurt dışında çalışan Türk işçilerinin pasaportlarını uzatmak için 69 Mark ödemek zorunda kaldıklarını birinci sayımızda bildirmiştik.

Bu keyfi karar binbir zorluklara göğüs gererek yabancı bir milletin emri altında nafakasını temin etmeğe mecbur bırakılmış Türk işçileri arasında nefretle karşılandı. İşçiler iş yerlerinde, Yurtlarında, tanıdık çevrelerinde grublar halinde birleşerek protesto bildirileri, dilekçeler yayınladılar, imza kampanyaları düzenlediler. İşte Berlindeki Türk işçilerinin bu keyfi karara karşı yazdıkları protesto bildirilerinin bir kağıdı:

"69 Markı dileneceğinize memlekete fabrika yapın'da burada gavurların ağız kokusunu çekmiyim" (imzalar)

"8 aydır ben Almanyaya geleli aldığımız para anca yiyeceğimize yetmiyor 69 Mark değil 69 fenig gene vermem" (imzalar)

İnsanda biraz olsun temiz vicdan lazım kırbaçsız eşşek gibi çalışıyoruz. Bizim aldığımız boğazımıza yetmiyor, 69 Mark değil bir kuruş bile vermem" (imza)

"Bizi sattınız Almanyaya birde utanmadan para istiyorsunuz 69 Markı vermek istemiyorum. Ben tek başımda değil iki kişiyim 69 ardan 138 Mark eder 30 mark polis oturma müsadese için vermek lazım gündeliğimide içine katın, ben burada ne kazanıyorum ki ne parası vereceğim" (imza)

"Sizler oturduğunuz yerde yeni sümürme metotları arıyınca bize Türkiyede insanca yaşayacak bir hayat temin edecek iş yerleri hazırlayın.

69 Markı vermeyi vermeği kabul etmiyorum" (imza)

"...400 Markla kendimimi doyurayım Türkiyedeki işsiz beyimemi çocuklarımamı gündereyim. Ne derdiniz var diye sormak aklınızın kenarına dahi gelmez" (imza)

"Aldığım aylık 350 Mark ancak boğazımdan kesib Türkiyede olan ihtiyaç babama gönderiyorum. Ben pasaport için 69 mark veremem. Saygılarımla" (imza)

"Ben Boş firmasında çalışıyorum fakat 300 lira aylık alıyorum kocamda getirdim burada bir iş bulamadım kime sorduyсам 700 lira para istedi ben de veremedim. Kadınlara hemen iş veriyonuz erkeklere iş yok diyonuz 69 markı asla veremem durumum yok" (imza)

"Ayıp günürükte yolduğunuz yetmiyormuş gibi buradada mı yelmaya başladınız 69 mark vereceğime Türkiyeye giderim geçen sene permi hakları kalktı bu senede bu bakalım gelecek seneye neler çıkacak başımıza." (imza)

"Bizler Zehlendorf K.G. Krone fabrikasında çalışan Türk Emekçileri 17 nisan tarihinden itibaren pasaportlarımızın 2 yıl müddetle uzatılması karşılığı olarak alınan 69 markı uygunsuz buluyor ve gene bizleri süit yerine dövm sağlan sığardan ayırmayan bu kanunu şiddetle protesto ediyoruz." (imzalar)

"Bir senede 36,5 mark iki senede 69 mark verecekmisiz. 300 mark alan bacılarımızın vay haline. Seil montaj işçileri"

500 İŞÇİ YÜRÜDÜ

Türk işçisinin bu protestolarını birleştirerek "69-18 bir direnme hareketi" haline getirmeyi kendine görev bilen "Türk Toplumcular Ocağı" 26.5.69 tarihinde Berlinde büyük bir protesto yürüyüşü düzenlemeğe karar verdi.

Bunun üzerine Berlinde'ki bütün direnme grupları Türk Toplumcular Ocağının önderliğinde eylemlerini birleştirdiler. Hep birlikte büyük protesto hareketinin hazırlıklarına başladılar. Fabrika işçi grupları, işçi yurtlarındaki protesto komiteleri, Türk Toplumcular Ocağı üyeleri el birliğiyle bir-

69-18 bir direnme hareketi haline getirmeyi kendine görev bilen "Türk Toplumcular Ocağı" 26.5.69 tarihinde Berlinde büyük bir protesto yürüyüşü düzenlemeğe karar verdi. Bu yürüyüşte 500 işçi ellerinde Türk Bayrakları ve dövizlerle Türk konsoloslukuna doğru harekete geçti. Yol boyunca "Annem beni yetiştirdi, bu ellere yolladı...", "Dağbaşı" marşlarıyla yürüyen işçiler, işçi marşında şu ilaveyi yaparak söylediler: "OLUR MU PÖYLE OLURMU İŞÇİ PÖYLE SOYULUR MU İKİ DAMGA BİR İMZAYA 69 ALINIR MI"

Konsolosluk önüne varıldıktan sonra 40 kadar satılmıştı. Orada beklemekte olduğu görüldü. Fakat 500 devrimciyi karşılarında gören satılmışlar sinerek kenara çekildiler.

Konsolosluk önünde önce Mustafa Kemal'in manevi huzurunda üç dakika saygı duruşu yapıldı ve İstiklal marşı okundu.

Çeşitli işçi direnme grupları adına Rıza Taşol, Erdoğan Taşınar, Mukadder Çetinkaya, Cemal E. Zaptılar. Türk Hükümeti'ne Türk işçilerine Yurtta ve Yurtdışında haklarını savunmaları için çağırıldılar. "69 MARKI VERMEYİZ SİZE YAKINDA GELİYORUZ İŞÇİLERİMİZİ"

İşçiler Konsolosluk'a cevap vermeye çağırıldı. Burada konsolosluk suçluların suçu içinde sustu.

Yürüyüş ve konuşmalar devrimciye yakışır bir ciddiyet ve disiplin içinde geçti. Atay saygı duruşu ve İstiklal marşı sırasında saygısızlıklar eden horo tepen satılmışlar gurbunun kışkırtıcı sözlerine "İt ürür kervan yürür" diyen devrimci işçiler aldırmadılar.

Konuşmalar bitince beşyüz devrimci gene aynı disiplin içinde sıralar halinde Konsolosluk önünden ayrıldılar. Fakat bu sırada satılmışlar arkadaş kalmış bir kaç devrimci arkadaşımızın yalnız kalmasından faydalanarak üzerlerine saldırmak istediler. Bunun üzerine devrimciler geri dönerek bu satılmış köpeklere bir daha kolay kolay unutamayacakları bir ders verdiler.

Bu protesto yürüyüşü birleşerek tek yunruk haline gelen devrimci işçinin nasıl büyük bir güç olduğunu ortaya koydu.

Yalnız bu yürüyüşte bir şey göze geçiriyordu: Bir kaç devrimci öğrencinin dışında hemen hemen hiç bir öğrenci işçinin baracı protesto yürüyüşüne katılmıyordu. Küçük

burjuva dostlarımızın iş onun hayatı bir meselesi desteklememeleri devrimci tarafından üzüntüyle karşılandı.

MONCADO

9. Sayıdan devam

Fidel ve arkadaşlarının merve ve insanlık bir teğmen tarafından yakalanmış olmaları da onların talihidir. Bu teğmen üstlerinin var emrine rağmen tutukluları sağ ve sağlam adalete teslim etmeyi kendi insiyatifi ile yeğlemiş ve bu yüzden büyük güçlükler çekmişti.

1959 yılında başarıyla sonuçlanan, tiran diktatör Batista'nın ancak yurt dışına kaçmakla canını kurtarabildiği Küba Devrimi'nin arkasında çok derin haklı alınabilecek Moncada olayları yatmaktadır. Bunların bilinmesinde çok faydalar vardır.

1953 yılının 19 Ekiminde o küçük Hastahane odasında ulu savunma konuşmasını yapıp bunu "La Historia me absolvera" diye bitiren Castro'yu tarih haklı çıkardı. Çatımız dünyada haklı devrimcilerin varlığı, ezilen uluslar insanlarının tek umut isidir.

(La Historia me absolvera) "Tarih beni haklı çıkaracaktır"

Bu yazının yazılmasında şu eserlerden yararlanıldı:

Historien skall frikänna mig Tema-Habén hoch Sjögren-Çev. Beatris Diaz de Helligren Stockholm 1968.

Cuba. Stig Hellingren-Uppsala 1969

Latinamerika. Information-Dokumentation Nr. 6-61na 1969

1 Mayıs bütün dünya işçileri için kutsal bir gündür. Bugün her milletin işçi sınıfı kendi memleketinde ve dünya'daki politik, ekonomik gelişmelere ve işçi sınıfının bu gelişmelerdeki rolünü inceleyip yeni sene için nasıl mücadele edeceklerini saptar.

Bizim memleketimizde ise 1 Mayıs işçi bayramı, işçinin mücadele bayramı değil, burjuvanın kırlarda gezi güdür. Fakat, 1 Mayıs günü polislerin fabrikaları kordon altına alması, 5-10 kasketli bir topluluğu dağıtması açıkça gösteriyorduk ki, 1 Mayıs bahar bayramı değildi. İliklerine kadar sömürülen, günde 10-15 lirayla fabrikalarda, maden ocaklarında çalıştırılan Türk işçisi 1 Mayısın ne demek olduğunu bilmiyordu. Bütün dünyada olduğu gibi 1 Mayıs Türk işçi sınıfının da mücadele günüdür.

Bu gün 200,000 işçi kardeşi yabancı ülkelerde çalışan Türk işçi sınıfının mücadelesi yep-

yeni bir safhadadır. Fransız işçilerinden sonra dünyada ikinci olarak Türk işçileri çalıştırdıkları fabrikayı işgal edip haklı isteklerini patrona kabul ettirdiler. Yine ilk defa olarak geri bırakılmış ülkelerin köylüleri arasında Türk köylüsü "yetti artık yürüyün topraklara" deyip toprakları işgal ettiler.

Türk işçisinin ve köylüsünün bu mücadelelerini daha iyi anlamak için Türk işçi sınıfının vermiş olduğu mücadelelere ve geçirmiş olduğu safhalara bir bakalım.

27 Mayıs 1960 devriminden önce işçinin bütün haklı mücadeleleri bastırıldı ve Sendikalar larda işçilerin örgütlenmesi önlemleri 1961 Anayasasına işçi haklarının geçirilmesi ve sendikaların serbest çalışmaya kavuşturulmasıyla işçi sınıfının mücadelesinde hızlandı. 1961 anayasasının kabulünden sonra işçi sınıfındaki gelişmeleri şu üç noktada toplayabiliriz.

■ Sendika sayısının artması: 1959 senesinde sendika sayısı 350 iken 1961 de 483.

■ Sendikalarda örgütlenen işçi sayısının çoğalması: 1959 da 250,000 iken 1961 de 700,000.

■ Sendikaların merkezileşmesi ve devrimci sendikaların çoğalması. İlk önce Türk-İş'te birleşen sendikalar daha sonra Türk-İş'in Sarı sendika olduğunu görünce Disk'i kurmaladı.

Sendikalardaki bu gelişmeyele Türk işçi sınıfı Anayasaya geçirilmiş olan haklarını almak için mücadeleye başladı. 1961 senesinden sonraki işçi sınıfının verdiği mücadeleler şunlardır.

■ SARAÇHANE MİTINGİ

31 Aralık 1961 deki 200,000 işçinin katıldığı sarıhane mitingi.

■ YALINAYAK MECLİSE YÜRÜYÜŞÜ

1 Mayıs 1962 de Türkiye yapı işçileri sendikaları Federasyonunun yayınladığı bir bildiri ile inşaat işçilerini 3 Mayıs'ta Ankara'da işsizliği

Almanya'da 1 Mayıs

protesto etmek için bir miting çağırıldı. 1 Mayıs'ta işçiler Valinin mitinge müsaade etmediğini öğrenildiler. Bunun üzerine orada bulunan valiye işçiler "biz ekmeğe derdindeyiz, siz oy derdinde, (işsizlik 61-62'dür) diye bağırıldılar ve yalın ayak meclise doğru yürüdüler. Meclis başkanı içeride işçilerden bir heyetle konuşurken polis dışarda bekleyen işçilere saldırdı, copladı ve 300 işçiye tevkif etti.

MORRISON ŞİRKETİNİ PROTESTO MİTINGİ

Yabancı sermayenin işletmelerinde çalışan işçilerin haklarını alamayışı ve Türk Makemelerinin amerikan şirketlerini ikili anlaşmalara göre muhakeme edememesi yüzünden 13.7.1962 gününde Ereğli'de Morrison şirketini protesto için 10.000 işçinin katıldığı Ereğli mitingi.

İLK GREV

Yıllık ikramiyelerin verilmemesiyle Maden-İş Sendikası'nın yürüttüğü 28 Ocak 1963 senesindeki ilk, Kavel grevi.

Toplu sözleşme, grev ve lozavt kanununun yürürlüğe girmesiyle hisslanan grevler, toplu sözleşmeler. Bu grevlerin çoğu düşük ücretlerle çalıştırılan NATO'nun İzmir-Çiğli, Adana-İncirlik, Trabzon, Diyarbakır uslerindeki işçilerle, yine ATAS, SINGER, GOODYEAR lastik firmasıyla, Morrison şirketi gibi yabancı sermaye işletmelerinde sürdürülen işçiler yaptılar.

Belediye reisinin işten atıldığı Çorumlu işçilerin istanbula yaptıkları 61km yürüyüşü.

Zonguldak'ta 40.000 maden işçisinin 30 kuruş için iki gün vererek yaptıkları, grev.

Grev, grev ve fabrika işgalleri.

Köylü hareketleri.

Sanayi işçilerinin mücadeleleri topraksız köylülerin etkilenecek ve hükümetin yapmadığı toprak reformunu kendileri yapmaya başlamışlardır.

MÜCADELELER DEVAM EDECEKTİR!

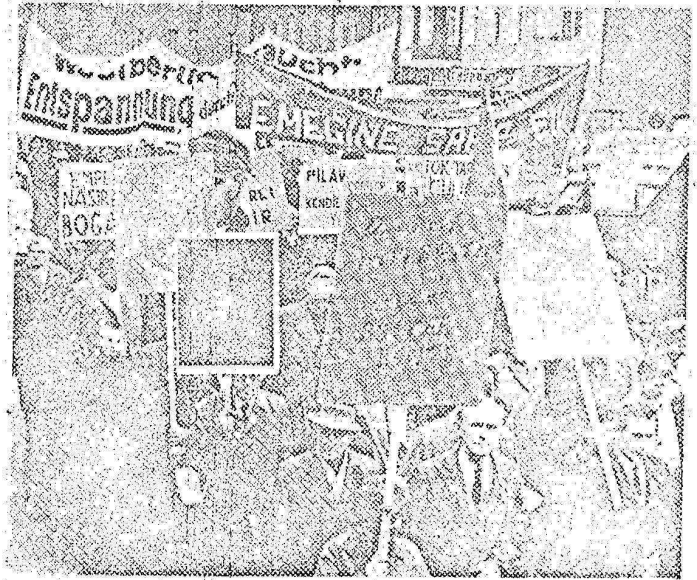
Alman sendikaları Birliği başkanı 1 Mayıs'ın arifesinde Köln radyosunda yaptığı konuşmada Türk, İtalyan, İspanyol ve Yunan işçilerini 1 Mayıs'ta yapılacak olan yürüyüş ve mitinglere çağırdı. Ayrıca Almanya'da kurulmuş olan Toplumcu dernekler'de yaptıkları yurt gezileri ve dağıtmış oldukları bildirilerle 1 Mayıs'ın işçi sınıfı için önemini belirttiler ve Türk işçilerini 1 Mayıs yürüyüş ve mitinglerine katılmaları için çağrıda bulundular.

1 Mayıs günü Köln, Frankfurt Münih, Stuttgart ve Essende Türk işçileri Alman, İtalyan, İspanyol ve Yunan işçileriyle beraber 1 Mayıs komitelerinin hazırlamış oldukları yürüyüş-

lere katıldılar.

İkinci emperyalist dünya harbinden sonra Batı Almanya'da bütün 1 Mayıs bayramları 'Sulh, Hürriyet ve karşılıklı anlaşma' sloganıyla kutlanıyordu. Fakat hakiki sulhün ve hürriyetin işçi sınıfının yönetiminde söz sahibi olmasıyla gerçekleşeceğini anlayan Alman işçileri bu seneki 1 Mayıs yürüyüş ve mitinglerini "işletmelerde, Ekonomik ve P olitik hayatın her bölümünde işçilerin tam söz ve karar hakkıyla YÖNETİME KATILMA" sloganı altında yaptılar.

Bütün yabancı işçiler Alman işçi kardeşlerinin bu haklı isteğini desteklediler.

Berlin'de 1 Mayıs

Berlin Türk Toplumcular Ocak dağıttığı bir bildiri ile Türk işçilerini "Batı Berlin Sosyalist Birlik Partisinin" Berlin işçi mahallelerinde düzenlemiş olduğu yürüyüşe çağırdı. Yürüyüş "Karl Marx Platz"dan başladı. Türk işçi gurubu en önde Türk Bayrağı olmak üzere bir çok plakatlarla "Dağ-beyazı duman alması" marşıyla yürüyüşe geçti. Yol boyunca "Türkiye Nato'dan çekmelidir" "Kahrolsun Emperyalizm" slogan-

larını hep birden söylediler.

Yürüyüş 20.000 Alman, Yunan, İspanyol ve Türk işçileri katıldılar. Yürüyüş "Hochen Staufen Platz'da sona erdi.

Meydan baştanbaga işçi kahramanlarının resimleri ve işçi sınıfının sembolü olan kırmızı bayraklarla donatılmıştı. Konuşmacılar Amerika'nın Vietnam'daki vahşetini ve emperyalizmin saldırı gücü NATO'nun yar dımı ile Yunanistanda kurulan faşist rejimi lanetlediler.

Monkado Olayları

S.U. Milâs Tesviyeci

Göçen Sayıdan devam

Bu olaylarda Castro'nun rolü büyük olduğu kadar onun devrimci karakterini göstermesi bakımından ayrı bir tarihi önemi de bulunuyordu.

1948 yılı Ekiminde Castro bir öğrenci kız arkadaşıyla (Mirta Diaz Balart) evleniyor, fakat bu evlilik uzun sürmüyor, evliliklerinin ilk yılında bir çocukları oluyor ve bunun ardından ayrılıyorlar.

1950 yılında Fidel öğrenimini bitirip bir Avukat bürosu açıyor. Fakat onun politikaya olan ilgisi ve sosyal görüşleri rahat oturup kesesini doldurmasına elvermiyor: politik eylemini sürdürüyor ve birkaç yıl içinde üyesi bulunduğu Partido Ortodoxo'dan ady gösteriliyordu. 1952 yılının Haziranında yer alacak genel seçimlerde Castro aday idi, fakat bu seçimler Batista'nın hükümet darbesi ile suya düşmüş oluyordu. Fidel bu kanunsuz hareketi yerden bildiriler bastırıyor ve Batista'nın kanun önünde yargılanması için Yüksek Mahkemeye başvuruyordu. Yüksek Mahkeme kanunları Batistaya karşı kullanmaktan kaçınınca Castro, silahlı direnmeden başka yol kalmadığı düşüncesiyle harekete geçiyordu.

MONCADA OLAYLARI

Moncada kışlasına yapılacak saldırı en küçük ayrıntılarına dek ince ve titiz bir dikkatle planlanmış, bu işte görev alacak 200 kadar devrimci (ki aralarında Melba Hernández ve Haydée Santamaría adlı iki de kadın bulunmaktaydı) değişik yerlerde eğitim görmüşlerdi. Bunlardan birçoğu Havana ve Pinar del Rio'dan ya da uzun adanın uç kesimlerinden gelmekteydi. Bunlar varını yoğunu bu işe yatırmış son metelikine dek paralarını ve son damlasına dek kanlarını Devrim uğruna adanmış kimselerdi. Ellerinde çok sayıda silah bulunmadığından harekete katılmak isteyen birçok diğer Devrimciyi aralarına alamıyorlardı.

Devrimciler Santiago'dan on yedi kilometre uzakta Siboney'de bir çiftlikte buluşuyorlar. Hareket 26 Haziran 1953 saat 5.15 te başlayacak.....

O günler Santiago'da yıllık karnaval etkinlikleri yapılmaktadır. Devrimciler için olumlu bir anı vardı bu rastlantı. Devrim kalabalığı içinde yabancıların tanınması ihtimali azdır.

İsyancılara gerekli silah ve uniformalar çiftlikte toplananların bağajlarında ya da üzerinde " Kusyemi " yazılı sandıklarda çiftliğe taşınır. İsyancı kadınlardan Haydée e Santamaría'nın anlattığına göre içinde silah bulunan ağır bavulunu taşımak için istasyonda Batista'nın askerlerinde n birisi kendisine yardım eder, bu arada bavulun ağırlığına şaşarak içinde ne olduğunu sorar, Haydée "İçinde kitaplarım var" diye yanıtlar askeri.

Hareketin başlamasına birkaç saat kala Fidel Castro çiftliğe varır, oturup diğer arkadaşlarıyla birlikte hareket planı ve bunun detayları üzerinde konuşurlar. Moncada, ülkenin en büyük askeri kışlalarından biridir, binlerce asker ve onbinlerce silah bulunmaktadır bu kışlada. İsyancılar ilkin bu kışlayı daha sonra da Santiago Radyosunu ele geçireceklerdir. Radyoyla şehir sakinlerine çağrıda bulunulacak ve bunlara Moncada kışlasındaki silahlar dağıtılacak böylelikle "İhtilal" başlatılmış olacaktı.

Fidel, arkadaşlarıyla son bir kez daha konuşur ve onlara son bir şans daha sunar, "İsteyenler ayrılabilirler", "bu çetin bir dövüş olacaktır, bir isyancıya karşı on hatta onbeş asker düşmektedir", "hedef, kışlayı tek kurşun kullanmadan ele geçirmektir".

Daha sonra askerin psikolojisi konusuna değinerek şöyle diyordu Castro: "Bir asker ya emirle ya da kendisini savunmak düşüncesiyle harekete geçer, o kendini sarılmış hissettiğinde üstlerinden bir emir bekler, bunu bulamazsa şaşırır, apışır, işte biz bu gâşkinlik anını değerlendirme zorundayız."

"Hareket anında önemli olan bizim niteliğimizdir, kurşunlarımızın nicelikleri değil. Batista uzun yıllar modern silahlarla donanmış bir orduya sahipti ve bu korkunç güç karşısında çıkılmaz bir masalı vardı. Biz halka bu efsanevi gücün de yenilebileceğini gösterceğiz; böylelikle bu hareket bir örnek olacaktır, hatta kaybetsek bile bu böyle olacaktır."

Çiftlikte dağıtılan uniformalar Batista askerinin aynısıydı, yalnız bir gey farkıyla onlardan: İsyancıların kemeri siyah, Batista askerleriinki kahverengi.....

İsyancıları kışlaya götürecek onaltı araba saat 4.45 te hazır durmaktaydı, kararlaştırılan

saatte herkes yerini alıyordu kervan yola koyuluyordu.....

İlk üç arabada sivil hastahaneyi ele geçirecek olan Abel Santamaría'nın gurubu, dördüncü arabada Adalet sarayını ele geçirecek olan Rabi Castro'nun gurubu bulunuyordu. Her iki binada da kışlaya yakın, ateş hattı içersinde iyi birer mevki teşkil etmekteydi.

Beşinci arabada assubay uniformalarıyla sekiz isyancı bulunmaktaydı. Bunların görevi, kışlanın girişini açmaktı.

Yedinci arabayı Fidel Castro sürüyordu, ardından ana kuvvetlerin arabaları sıralanmaktaydı. En son arabada hastabakıcı kıyafetiyle Melba Hernández, Haydée Santamaría ve Doktor Muñoz bulunuyorlardı.

Yolculuk iyi geçiyordu, konvoy Santiago'nun sabah ıssızlığı içindeki caddelerde sessizce yol alıyor ve kararlaştırılan noktalarda grupları hedeflerine doğru ayrılıyorlardı. İlk dört araba kendi hedeflerine yollanmışlar, ardından gelen öncü grup kışlanın 3 nolu kapısına doğru yola devam etmekteydi.....

Moncada kışlası savunma gücü bakımından alışılmışların üstünde imkanlara sahipti. Kışlanın etrafı kalın ve yüksek duvarlarla çevrili olduğu gibi belirli stratejik noktalara ağır makineler mevzilenmişti. Karargah binasının cephesi siperlenmiş, madeni bir dam ve bunun çevresinde ayrıca makineler mevzilenmişti. Giriş noktaları zikzaklı manialarla kesilmiş ve buralara da makineler yerleştirilmişti.....

- Kimbilir belki de bu hareketi başarısızlığa mahkum eden birkaç küçük aksilik birkaç olumsuz rastlantı daha başından düşünülebilseydi Küba devrimi altı yıl gecikmeye uğramış olurdu...

Fidel Castro, öncü guruba vazifelerini yerine getirmeleri için zaman kazandırmak düşüncesiyle Buick arabasını oldukça yavaş sürüyordu. Öncü gurubun arabası 3 nolu kapıya yaklaştığında önceki hesaplara göre orada bulunmamaları gereken iki devriye askeri içi assubaylarla dolu arabayı görüp hazırola geçiyorlar, arabaya yola devam ediyor ve kapıya vardığında yolu kesen mania zincirinin önünde duruyor, assubaylar arabadan dışarı fırlıyorlar ve bunlardan biri bağıriyordu "Ağın" General geliyor " Bu bağıris bek-

lenen etkiyi yapıyor, nöbetçi-kerleri elleri hayada tutuklar, lerin şaşkınlığı arasında üç assubay ellerinden "Springfield" lerini aldığında hiçbir direniş görmüyorlar, diğerleri zinciri kaldırıp girişini açıyorlar.

O anda nizamiye kapısında bulunan bir onbaşı şaşkınlıkla elini alarm koluna uzatıyor, isyancı assubayların kurşunlarıyla yere yıkılmazdan önce kolu çekmiş bulunuyordu. - Bu onbaşının "General geliyor" dan Batista'nın gelmekte olduğunu çıkarması ve Generali karşılamak için kışlayı haberdar etmek düşüncesiyle alarm zilini çalmış olması muhtemeldir - Fakat Moncada'nın girişi açılmıştır ve elan hareketi yürütme şansı vardır.

Üç nolu nizamiyenin bir blok ilerisinde Fidel arabasını durdurmuş, o anda orada bulunmaları gereken iki devriye askerini gözetlemektedir. Fidelin arkasındaki arabadan arkadaşları kışlaya doğru yaklaşmakta olan bir assubaya görürler. Assubayın elinde bir paket vardır ve yüzü itimat verici değildir adamın. Aynı anda Fidel ise iki devriyenin yüzlerini kışlaya dönüp orada olup bitenlerini (isyancı arkadaşların nöbetçilerin elinden silahlarını alışlarını ve kışlaya girişi açtıklarını) ve kışlaya yöneliklerini görebek arabasının penceresinden bağırır: "Vamos a arrestarlos" (Onları yakalayalım).

Latinamerika'da konuşulan dille çoğul takısı olan "s" çok belirsizdir. Pek mümkündür ki, Castro'nun arkadaşları da burada "s" takısını duymamış olunsunlar. Bu yüzden komut "gunu yakaliyalım" a dönüşür ve onlar bundan yoldaki assubayı (elinde paket olan) anlarlar. Assubay asilerin konvoyuna yaklaşmıştır, arka arabalardan birinden asilerden biri bağırır "Dur" assubay elini tabancasına atar, bir, iki kurşuna yere serilir.

Öte yanda Castro'nun arabasının penceresinden elindeki silahla arkadaşlarına seslendiğini gören iki devriye hızla kışlaya doğru kaçmaya başlarlar. Bunların kışlaya varmaları halinde herşeyi berbat edeceklerini ve arkadaşlarının yanlış hedefe yöneldiklerini gören Castro, arabasını sürmeğe çalışır iki devriyenin üzerine nafil, araba yolun kenarındaki hendeğe sıkışmıştır, yerinden kıpırdamaz, bu süre içinde devriyeler kaçmışlardır ve de aynı anda kışlada alarm zilleri çalmaya başlamıştır.....

Onu grup ilk görevini yerine getirip girişi açtıktan sonra kurargah binasına girer merdivenleri tırmanır. İlk katın balkonunda yerlere serilmiş yataklarda karnaval dolayısıyla takviye olarak gelmiş askerler yatmaktadırlar. Bunlara kurşunlarda yer bulunamadığından buraya yerleştirilmişlerdir. Onu grup buraya girer ve as-

kerleri elleri hayada tutuklar, ki bunlar 50 kadardır, aralarından birçoğu çeşitli yönere kaçmayı başarır. Onu grup ilk anda bu kadarını yapabilmıştır ve arkadaş yardımcı gelmediğini görerek moralman çökmüştür..

Planlamaya göre, Fidelin arabasını takip etmeleri gereken ana kuvvetlere mensup diğer arabadakiler, assubaya ateş açıldığını ve Fidelin arabasının yürümediğini görerek kışlaya geldiklerini sanırlar. Bunlardan çoğu kışlaya civarını tanımadıkları için yanlışları doğaldır. Bunlar arabalardan boşalıp bulundukları yerdeki en yakın binaya koşarlar. Burası Askeri Hastahanedir....

Fidel adamlarını toplamaya çalışır, sesini duyuramaz. Arabasına atlar, sürüp oradan kışlaya varmayı dener nafil, araba sıkışmıştır, kıpırdamaz. Son olarak bulunduguyerden Moncada kışlasına doğru ateş açar. Böylelikle arkadaşlarına esas hedeflerini göstermeye çalışır, nafil....

Daha her şey yolunda gitmeyken Abel Santamaria ve arkadaşları sivil Hastahaneye (Hospital Civil) varmışlardı. Abel arabasından inip arkadaşlarıyla birlikte hastahanenin kapısına vardığında kapıda tek nöbetçi ile karşılaşır. Abel haykırır - Batista öldü, Yaşasın ihtilal. Tutuklusun!

Asker direnmekleizin silahını bırakır. Abel kapıya üç arkadaşını nöbete koyar, diğerlerini hastahanenin pencerelerinde ateş için mevziler. Kışlada alarm zilleri çinladığında onlar bu durumda bulunuyorlardı.....

Melba Hernández, Haydée Santamaria ve Doktor Muñoz, gelecek yaralıları tedavi için hazırlanmaya koyulmuşlardı bile. İlk yaralı karnaval eğlencelerinden kışlaya dönerken isyancıları görüp silahını çekerek "teslim olun, teslim olun" diye bağırma başlıyan bir asteğmen idi.

Raul Castro ve arkadaşlarının gurubu Adalet Sarayı (Palacio de Justicia) binasını tanımayıp önünden geçiyorlar, sonra geri dönüp binaya varıyorlar, kapıda onları yağlı bir kapıcı karşılıyor, bu yağlı kapıcı isyancılara mevzilencekleri binanın damına gidecek yolu gösteriyor, onlara yardımcı oluyor. Moncada kışlasında alarm bu anda başlamış oluyordu....

Fidel Castro'nun çevresindeki arkadaşlarının kışlaya yaklaşmaları bir türlü mümkün olmuyor, kışladan yöneltilen kurşun yağmuru altında bir adım ilerlemek bile imkansız hale geliyordu. Fidel ve arkadaşlarının kalakaldıkları yol üzerinden karnavaldan kışlaya dönen askerler durumu görerek isyancılara ne olduğu hakkında soru yöneltiyorlar, isyancıların: "buradan uzaklaşın" demesi üzerine bunlar memnuniyetle gerisin geriye kaçıyorlardı.

Kışlanın kalın duvarları ar-

kasında öncü guruptan sekiz kişi mahsur kalmışlardı. Bunlar ilk anda uniformalarının benzerliğinden askerlerin aralarına karışıp kendilerini korumayı denedilerse de bunlardan birkaçının kışlanın berber salonunda bir araya gelmeleriyle tanınmaları kolaylaşmış oluyordu. Ayrıca bunların başlarında miğfer bulunması ve sivil pabuçları tanınmalarını kolaylaştırıyordu.

Kışlanın savunması binbaşı Rafael Morales Sánchez tarafından yönetiliyordu. Daha sonra bu binbaşıyla yapılan bir mülakatta, bu binbaşının kışlada tesadüfen bulunduğu, kışlaya saldırı başladığında kumandan albay Chavino'nun yanına gittiği, kumandanı bürosunda korkuyla telefonun başında bulunduğunu ve komutayı hemen binbaşı Morales Sánchez'e devre - dip telefonla Havana'dan takviye istediği öğreniliyordu.

Morales Sánchez soğukkanlılıkla işe koyuluyor, kışladaki subayları topluyor, stratejik noktalara hemen askerleri dağıtıyor. Zamanla anlaşılacaktır ki, o anda kışlada çeşitli nedenlerle bulunan askerlerle kışlanın mevcudu Castro'nun tahmininin iki mislini bulmaktaydı.

(Bu satırlar yazıldığında Morales Sánchez 66 yaşında bulunmaktadı ve devrimin düşmanlarına nasıl davrandığının en güzel bir örneği olarak Santiago'da askerlik tekaütlük haklarından yararlanmaktadır.)

Çarpışma iki saat kadar sürüyor ve sonunda hiçbir şey yapılamayacağını anlayan Castro, adamlarını geri çekiyor, bunlar sekiz-on kişilik gruplar halinde hareketin başladığında toplandıkları Siboney çiftliğinde buluşuyorlardı. Kışlaya 38 kişi varabilmişti, diğerleri ya yaralanmış, ya ölmüş ya da tutuklanıp şehre dağılmışlardı. Çiftlikte çabucak yapılan bir muhakeme sonucu 38 kişiden 20 kadarı şehirden kalmaya diğerleri Castro ile dağılara kaçmaya karar veriyordu..

Sivil Hastahane de Abel Santamaria ve arkadaşları bir grup asker tarafından basılıyor, bunlar elbiselerini saklayıp hasta yataklarına yatarak kurtulmayı deniyorlar ve bu konuda hastahane deki personelden ve hastalardan yardım görüyorlardı. Ne vakti bir gazeteci bunları ele veriyor, aynı gazeteci daha sonra Moncada olaylarının mahkemesi sırasında da savcıya fotoğraflarla yardımcı bulunup devrinden sonra 30 yıl hapse mahkum oluyordu.

Yukarda dağlarda Fidel ve arkadaşları Batista kuvvetleri tarafından sarılıyorlar, bunlardan bazıları düşman hatlarını yapıp kaçmayı başarıyorlarsada Fidel ve iki arkadaşı sarılıp yakalanıyorlardı. Bunlar aç ve perişan bir dağ kulubesinde bulunan akibetlerini beklemekten başka birşey yapamazlardı.

Devamı 5. Sayfada

AMERİKAN EMPERYALİZMİ

**Mehmet Aksoy, Yarı İşçi
Sosyalist memleketler**
haricinde Asyada, Afrikada ve Güney Amerikada'ki memleketlerde Amerika Birleşik Devletleri çıkarına çalışan zengin sınıfları vardır. Bunlar Amerikan emperyalizmiyle iş birliği yaparak, Amerikan yardımı sayesinde iktidara gelir, devlet idaresini ele alırlar. Bundan sonra bu geri kalmış ülkelerde halktan yana her idare düzenine karşı çıkar, ancak kendi yararına uygun bir düzen kurarlar.

Bu çıkarıcı sınıflar sayesinde emperyalistler geri kalmış ülkelerde'ki tabiatın verdiği bütün yer altı ve yer üstü milli gelir kaynaklarını Petrol, Krom, Bakır, Çelik, Demir Altın, Gümüş, Alüminyum, Tütün, Pamuk ve akıla gelen bütün zenginlik kaynaklarını sözde yatırım yaparak kontroller altına alırlar. Endüstrinin kilit noktalarına: Petrol Rafinelerine metal ve çelik fabrikalarına, kendi uzmanlarına idareci olarak tayin ederler. Sömürü böylece devam ederken bir taraftan kendi stok mallarını satmak için sömürdükleri ülkelere montaj fabrikaları kurar, ithalatı çoğaltmak ve üretimi azaltmak için yanlış ekonomi bilgileri verirler. Amaçları kendi stok mallarını satmak sömürdükleri memleketin kalkınmasına engel olmaktır.

Bir taraftan'da halkı parçalıyarak uyanmasını önlemek için partileri çoğaltmaya çalışır ve böylece halkın birleşmesini önlerken sömürülerine devam ederler.

Biliyoruz ki her ulusal toplumun içinde halktan yana bir idolojî yolunda çalışan, sömürü düzenine karşı çıkan ilerici ve devrimci sınıflar vardır. Emperyalizm kendi sömürü düzenini devam

6. FİLO İZMİR'DE

30 Ağustos 1968 Cuma
günü İzmir Konak meydanında bulunan ağaçlara asılan resimleri seyretmek gerekti. Resimler şu tabloyu gösteriyordu: Amerikan 6ncı Filosuna mensub bir kaç parça harp gemisi kordon boyunda Cumhuriyet alanında şeref türbünlerinin arkasına kıç-tankara yapmış vaziyette

bayraklarını çekmiş bağlamış. Türk Askerlerine şeref türbünlerinde bulunan bir kaç sataılmış selam verdirir. Aynı zamanda Amerikan bayrağında selam verdimen istegi acaba hangi Amerikan uçağının acaba hangi, emperyalist düşüncenin mahsulüydü hala düşünmekteyim. O gün bu olayı protesto etmek için resmi yoldan alınan mitinge katılmak herkes için zaruri idi, bende öğle yaptım.

ettirebilmek için bu aydın sınıflara karşı faşist kanunlar çıkartır. Sömürü düzenine karşı koyanları zindanlarda çürütür, ölüm cezalarına çarptırır, yok eder. Nitekim İranda Endenozyada ve güney Korede bunun örnekleri görülmüştür. Türkiyemizde de Şadi Alkalığın uzun zamanlardan beri hapislerde çürümesi bunun bir örneğidir.

Öte yandan Amerika CIA teşkilatı her yandan askeri sırlarımız hakkında bilgi alıp bilgi verdiğinden başka diğer taraftanda halkın içine gerici meshepler ve arkacı fikirler yayarak memleketi içinden bölmek için her hususta çalışır. Gericileri yobazları silahlandırıp emperyalist sömürü düzenine karşı savayan aydın sınıfların üzerine saldırtır. Gericilere her türlü maddi desteği verir. İşte Amerikan emperyalizmin tutumu.

Kuntay Bayoğlu Metal İşçisi

Saat 4 sıralarında başlayan mitinge bu iyrenç ve küstahca olayı protesto etmek için bende katıldım. Çünkü bu kuvvete sabmadan yapılması kararlaştırılan bir mitingti. Fakat karşı tarafımızda bulunan bir kaç yobaz soylu Amerikan uçağı bozuk düzen hükümetinden emir almış gibi ortalığı bozmak için adeta birbirleriyle yarış ediyor talebe ve işçi arkadaşlarımızın üzerine mantar yani çatapat atıyorlardı. Neden yapıyorlardı böyle kışkırtıcı hareketler. Nedeni malum, tabi her bağımsız Hür Türkiye isteyen muhakkak'ki Komünist veyahut Solcu oluyordu, çünkü kodamanların işine böyle geliyordu, çünkü emperyalist düşünenler için önemli olan olayı objektif yönden inceleyip hulusa etmek değil bir nevi hatibce söylevlerle gazetelere beyanatlar vermek halkı uyutmak esas düşünceyi bilinçlendirmemek için palavralar savurmaktı.

Miting bir kaç hadise müstesna istenilen neticeye ulaşmıştı. Mehmet Ali Aybar beyanatında açıkladığı gibi toplum polisi gayri-meşru bir milis teşkilatıdır. Ne yazık ki bu teşkilatı o zaman üzerimize saldırtmadılar, çünkü yapılan kışkırtmalara sadece fikirle karşı koyduğumuz için öyle oldu. Zaten toplum Polisinin tutuculuğu apacık belli oluyordu, otarafı koruyordu, korkuyordu satılmışlar korkuyorlardı satılmışlar denize dökülmekten Yunan emperyalizmi gibi.

Amerikan CIA ajanı Komer'in arabasının Ankara'da Yurt sever talebeler tarafından yakılması üzerine İsmet Paşa yanına Bülent Ecevit'i alarak CIA ajanına uzantılarını belirtmeye gitmesiyle Amerikan ortakcısı Demirel hükümetinden daha fazla Amerikancı olduğunu göstermek istemiştir. Amerikan makamlarında esasen yıpranmış olan AP yerine CHP'nin iktidara gelmesini bir yere dek makul görmüşlerdir. Fakat Amerikanın bu görüşüne ıstı- rak etmeyen Demirel hükümeti kendilerinin yani AP'nin Ame- rikaya daha sadık olduğunu is- patlamak için türlü çareler aramışlar ve en sonunda Ame- rikan uşağı sabık ve sakıt Celal Bayar ve takımını yeniden si- yasi sahneye koymuşlardır.

Amerikanın Ütedenberi ho- şuna gitmeyen Türkiye Cumhu- riyeti 27 Mayıs Anayasası de- yıktırılmak üzere AP millet vekilleri tarafından Meclise getirilmiştir. Böylece AP Ame- rika nezdinde durumunu biraz düzeltmiş olmaktadır.

Bu durum karşısında İsmet Paşa karşı kurnazlığa geçmiş ve Demokrat Partinin iktidara geldiği gün olan 14 Mayıs'ta sakıt Celal Bayarla bir görüş- me yaparak meclise gelen 27 Mayıs Anayasasını değiştirmek- neşergelerine AP den daha çok sarılmış ve Amerika nezdinde AP'yi geri bırakmak istemişti. Böylece Amerika'ya girin gö- rünme yarışı AP ile CHP ara- sında hızlandıkça hızlanmıştı.

Bilindiği gibi geçen seçim- de Amerika TC Merkez Bankası kanallıyla Adalet Partisine se- çimi kazanması için destek ol-arak 250 bin Dolar vermiştir.

Amerika Vietnam harbi için yaptığı dış ödemeler fonundaki kısıtlama dolayısıyla önümüz- deki seçimlerde bu 250 bin dolarda biraz eksilme yani 200-225 bin dolar civarında

olacağı tahmin edilmektedir.

Bir zamanlar kendisini Demokrasinin kurucusu ve baş- kahramanı olarak gösteren İs- met Paşa şimdi iktidara gelme- çabası içerisinde elinden gel- diği kadar Amerikancı kesilmek- te ve bu seçim devresinde Amerikan efendilerinin 200- 225 bin doları partisine ver- mesini istemekte ve Amerika desteklediği taktirde CHP'nin iktidara geleceğini pek iyi bilmektedir.

Bir zamanlar 27 Mayıs mü- dafacısı olan İsmet Paşa bir taraftan iktidar kokusunu di- ğer taraftan iktidar yolunu açan 225 bin dolar kokusunu alınca deksan derece bir dü- nüş yaparak 27 Mayıs ruhunu

ve onun getirdiği Anayasaya ve Anayasanın koruyucusu ge- refli Ordumuzu bile hiçe sa- yarak ivedilikle Anayasaya değiştirmek kanununu meclisten geçirmeye gayret ederken ge- rek ileriki aydınlar arasında gerekse Ordu mensubları ara- sında geniş tepkilere yol aç- tı.

Mecliste gelin güvey olan CHP ile AP Genelkurmayda Kuv- vet Kumandanları tarafından neler konuşulduğunu bilmiyor- du. Ertesi gün ilk ihtar Hükü- mete ve İsmet Paşaya sert bir dille yapıldıysada gelin güvey pek uyanamadı ve halen Anaya- sayı değiştirme kanunu ile meşgul olmaya başladılar.

Kararlarında azimli olan Kuvvet Kumandanları Anayasamı- zın tehlikeye girdiğini görün- ce bütün Türkiyede Ordulara alarm verdiler. Kısa bir zaman içinde zırhlı tank birlikleri Ankaranın belirli yerlerine gelerek hazır vaziyet almışlar- dır. Tatbikat yapmakta olan Do- nanma yani deniz kuvvetleri aldığı bir emirle tatbikatı yarıda bırakarak İzmir rıhtım- na girdi. Hava Kuvvetleri ise çoktan alarına geçmiş ve bazı şehirler üzerinde alçak uçuş- lar yaparak Anayasayı sonuna kadar koruyacaklarını söylemek istiyorlardı.

Mecliste ise komik bir ha- va vardı herkes bir gün evvel söylediğinin tam aksini söyle- meğe başlamıştı. Demirel sanki bu işin içinde yokmuş gibi "istifa ederim" diye AP'yi te- hdit etmeye başladı ve kanun tasarrısı getirenlere iade e- dildi ve 5 gün sonrada dinlen- mek için Meclis tatile girdi.

ATTP Yönetim Kurulu

AVRUPA TÜRK ZELUNCULAR FEDERASYONU Yönetim Kurulu 1 ha- ziranda KİSİnde toplandı. Top- lantıda özellikle devrim st- atejisi görüşüldü ve Millî i Demokratik Cephe tezini ken- dilerince yorumlayarak kendi- lerine maletmeye çalışan kü- çük burjuva sosyalistlerinin devrimci sosyalist örgütleri ve özellikle Türkiye işçi Partisini yıpratmaya amaç e- dinen faaliyetleri üzerinde duruldu. Yönetim Kurulu oybirliği ile şu bağlayıcı kararı aldı :

TİP Türkiye partilerine gü- re tek legal devrimci siya- sı partidir. TİP ancak ATTP içinde eleştirilir. ATTP ve üyesi olan örgütler parti- yi yıpratma her türlü eylem- den kaçınacak ve TİP ni dev- rimci eyleminde destekliye-

H A B E R L E R

NATO nun 20. YILI

Bu günden itibaren Nisan ayı NATO'nun kuruluşunun 20'nci yıldönümüdür. Bu vesile ile Amerika'da bütün NATO devletleri dış işleri ve Savunma Bakanlarının katıldığı büyük bir tören yapıldı. Türkiyeden de Çağlayangil ve Topaloğlu bu törene katıldılar.

Bundan 20 yıl önce 4 Nisan 1949 da 11. Devletin iştirakiyle kurulan Nato'nun o zamanki hedefi, ikinci emperyalist Dünya Savaşı sırasında Alman faşizmine karşı doğmuş olan ileri ci güçleri yoketmekti. Daha sonra Asya, Afrika, ve Latinamerika'daki milli kurtuluş hareke tlerini boğmak için kullanılan NATO, bugün tama miyle Amerikan emperyalizminin jandarması ha line gelmiştir.

Devamı 13. Sa. da

İsveç'te Vietnam Kongresi

İsveç'in baş şehri Stockholm'da 56 memleketin tanınmış 300 şahsiyeti ve 24 Enternasyonal örgütün katıldığı büyük Enternasyonal Vietnam Kongresi yapılmıştır.

Kongre Dünyadaki bütün hükümetlere ve halklara bir çağrıda bulunarak Amerikanın Viyetnam halkına karşı giriştiği barbarca saldırının bir anevvel sona ermesi, Güney Vietnam Kurtuluş Cephesinin 10 maddelik planının kabul edilmesi, Güney Vietnam'dan çartsız olarak Amerikan askerlerinin çekilmesi ve Vietnam halkının tekrar hürriyete ve kendi kendini idare etmeye kavuşması için her hükümeti n uğraşmasını istemiştir. Ayrıca Kongreye katılan delegeler ve örgütler Amerikan milli kurtuluş günü olan 4 Temmuzda her memlekette Vietnam için yürüyüş ve mitingler yapılmasını kararlaştırmışlardır.

Sudan Demokratik Cumhuriyeti

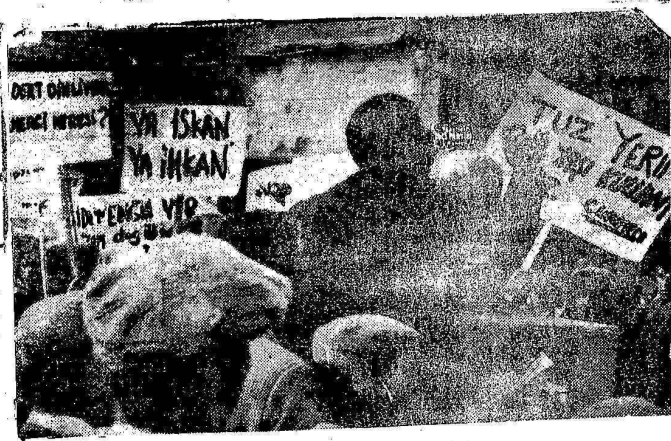
Afrikanın en büyük ülkesi olan Sudan'da devrimci ordu, emperyalist kuklası hükümeti devirerek demokratik ve antiemperyalist bir idare kurmuştur. Yeni Sudan başbakanı Abadallah işçi sendikalarına hitaben yaptığı konuşmada "Bu devrimin gerçek sahibi işçi sınıfıdır" demiştir.

De Goulle DEVRİLDİ

Fransız halkı De Goulle'nin "Reform" adı altında yürütmek istediği uyutma politikasına aldanmayarak yapılan Referandum'da hayır diye rek De Goulle'u C. Başkanlığından düşürmüştür. Fransada yeni seçimler önümüzdeki ayda olacaktır. Eğer Sosyalist adaylardan biri C. Başkanlığına seçilmezse, Fransa yeniden De Goulleden önceki istikrarsız devreye girecektir.

8. D.G.B. KONGRESİ

8 inci Alman Sendikaları Konfederasyonu toplantısı 18 Mayıs'ta Münih'te başl adı ve bir hafta devam etti. Çok hararetili geçen kongrede işçi sınıfının iktisadi ve Politik alanında "Yönetime Katılma"sı, monopollerle nasıl mücadele edileceği konuşulmuş ve Bonn Hükümetinin sosyal politikası sert bir dille tenkit edilmiştir. Yeni sendika başkanlığına "Vetter" seçilmiştir.

HAK İSTEME MİTINGİ

Ot yiğörüz, sosyal adalet istiyoruz

Sekiz aydanberi yolları kapalı bulunan, yiyecek sıkıntısı içinde kıvranan ve hastalarını katırların sırtında yada sedyelerde hastahane ye götürmek zorunda bırakılan HAKKARI halkı Ankara'daki "huzur politikacılarının" vurdum duymazlığı karşısında T.İ.P. Önderliğinde büyük bir "HAK İSTEME MİTINGİ" yapmışlardır.

Mitinge binlerce dotulu vatandaş ve ilkokul öğretmenleri katılmışlardır. Mitingde konuşanlar "kitlikten hükümet sorumludur, kitlikin facia haline geldi" ÇUKURCA ilçesi Türkiyenin en utanç bölgesidir. "demişlerdir.

Bu utanç bölgesi "ÇUKURCA" dan kimsenin haber i olmaması için Hükümetin almış olduğu kararı eski belediye başkanlarından ilçin protesto etmiş ve "ÇUKURCA" ya giriş çıkış bir kaç yıl önce Bakanlar Kurulunun kararıyla kontrol altına alınmıştır. Kendi yurdunuzdaki bir ilçeye girmek için Valilikten izin almak gerekiyor" demiştir.

Miting boyunca toplanmış olan vatandaşlarımız "OT YIĞORUZ, SOSYAL ADALET İSTİYORUZ" diye bağırıyorlardı ve Hükümetin politikasını protesto etmişlerdir.

1 Çuval un 400 Lira

AÇLIKTAN İKİ KİŞİ ÖLDÜ

Her sene olduğu gibi bu sene de ÇUKURCA'da yiyecek maddelerini stok etmiş olan çıkarıcılar, yollar kapanır kapanmaz bir çuval unu 400 liraya satmaya başlamışlardır.

ÇUKURCA Belediye Başkanı M. Pirozbeyoğlu u valiyeye çektiği telgrafta "ÇUKURCA'da sebze, mey ve ve benzeri gıda maddeleri değil, kuru ekmek aranmaktadır. ÇUKURCA'da Operatörün görevini sağlık memuru yapmaktadır. AÇLIKTAN İKİ KADIN ÖLÜSTÜ. ÇUKURCALILAR köy, köy ve ilçede sokak sokak gezip un ve ekmek aramaktadırlar" demiştir.

Zap Suyu

Hükümetin, halkımıza Milyarlarca liraya patlayacak olan İstanbul Boğaz Köprüsünün yapımı için uğraştığı şu sıralar, Hakkarili vatandaşlarımız karların erimediyle taştan Zap suyu ve Nehil çayında karşıdan karşıya geçmek için 100'lerle karşı karşıya kalmaktadırlar.

Amerikan Üselerinde GREV

Pirene'deki Amerikan Üselerinin 98 inde çalışan işçi kardeşlerimiz 6 haftadan beri grev yapmaktadırlar. Tamamıyla Amerikan Üselerine elverişli ve vahi kontrolüne alan işçi kardeşlerimiz Amerikan Üseleri Türk kanunlarını tanımama ve özellikle hareket ettirmektedirler. Yine de ve işçilerin Amerikan Üselerine grev göz eden Vedaat Köpkenin Üselerine arabalarını sürerek yurtdışı işçileri 1000 adındaki Amerikan albayı diğer bir grev arabalarını tokatlamıştır. Üseler ve elindeki hükümetlerin yüm kararı olan ikili anlaşmalarına göre savunuculuk bu Amerikan Üselerinde tahkikat açamamıştır.

Bunun işçileri de albayları bir kararlı a grevci arabalarına desteklenmiş, Amerikan Üseler için limanlara gelen Gemilerin transportunu boykotu başlatmışlardır. Amerikan Üselerine erzak transportu tamamiyle kesilmiştir. R.Nato Üselerinden Amerikan Askeri vasıtalarıyla erzak transportu da Üselerine, transtor t yap an vasıtalar durdurulmuş, durmayan vasıtalar da hücum etmişlerdir.

AMERİKANIN havasalanımıza SABOTAJI

Amerikan Üseleri Harp-İş'in Amerikan Üselerinde yaptığı greve misilleme olarak incirlik Hava alanındaki kontrol kulesinin çalışmasını durdurdular.

Dış İşleri Bakanlığı Genel Sekreteri Seki Kuncerip yaptığı konuşmada "Grev ikili anlaşmalara tesir edebilir." demiştir.

Bu da gösteriyor ki, Demirel Hükümeti tarafından kamu oyuna, ikili anlaşmaların gözden geçirildiğini ve milli menfaatlerimize aykırı olmayan bir şekilde sokulduğu haberleri Türk halkını aldatmaktan başka bir şey değil dir.

İkili anlaşmalar durdukça, dün Kıbrıs'ta önmüşü kesenler, bu gün Grev kırıcılığı yapabilecek ve Milli menfaatlerimizi ayakla altına alabileceklerdir.

YUNAN İŞÇİLERİNİN DAYANIŞMA GREVİ

Türk limanlarında, Türk işçilerin erinin Amerikan gemilerini boşaltmaması üzerine, Amerikan gemileri Yunanistanın Pire limanına gitmişler ve oradan uçakla Türkiye'ye erzak transportu düşünülmüştür. Fakat Yunanlı liman işçileri Türk işçilerinin boşaltmadığı gemileri biz de boşaltmayız deyip Türk işçi kardeşlerinin Grevini desteklemişlerdir.

YENİ BİR SÖMÜRÜ ALANI

Senelerdir işçi bulma kurumu kanallarıyla Almanya'ya akin, akin gelen işçi arkadaşlarımızın izin arasına bir grup daha ilave olmuştur. Bunu da Köy Kalkınma Kooperatifleri adı altında, yeni bir sömürü düzeni hazırlanmıştır.

Kooperatifler esas amacından uzaklaşmış adam başına 5000 Türk lirası almak partiyi Almanya'ya işçi ihracatı yapmaktadır.

Örneğin: Çorum Vilayeti Seydim nahiyesi Köy Kalkındırma Kooperatifi.

Sümerbank'da Grev

Konya'da Sümerbank'a bağlı krom marnezi fabrikasında çalışan işçiler kendi haklarını almak için bir haftadan beri grev yapmaktadırlar. Aynı fabrika işçileri içinde bazı kiralanmış kişiler, greve mani olmak, grevcileri dağıtmak istemişlerse de esas grevciler tarafından fabrikadan çıkartılmışlardır.

Daha sonra grevci ve greve mani olmak isteyen işçilerin Türk-İş'e bağlı maden iş Sendikası yöneticileri her iki grup arasında çıkabilecek hadiselerden mesul olma uyarılarını bildirerek grev yapan işçileri açıkça tehdit etmişlerdir. Türk-İş bir kere daha Türk işçileri ile alakadar olmadığını göstermiştir.

Kimya-İş GREVİ

Kimya İş Sendikasına bağlı işçiler tarafından yabancı sermayeli Hoechst A.Ş. ilaç fabrikasında başlatılan grev, başarı ile devam etmektedir. Türk işçisinin emeğini yok pahasına kullanan yabancı sermayeli işveren, Türk kanunlarını ve işçilerin sosyal haklarını hiçe saymaktadır.

NATO

12.Sa.dan devam

Bugün güzel yurdumuzun geri kalmasının tek nedeni bir NATO Üyesi olarak Askeri, Siyasi, Ekonomik bakımdan Amerikan emperyalizmine bağlı oluşumuzdur. Topraklarımızın 30 Milyon metre karesi Amerikalılara Üs olarak verilmiş, topraklarımız üzerine 40 bin Amerikan askeri yerleştirilmiştir. Bu Üslere Türk Subayları giremez ve ne olup bittiğini kontrol edemezler. Hatta Türk ordusu bu gün Amerikaya sormadan elindeki silahları kullanamaz hale gelmiştir.

NATO yüzünden komşu Arap devletlerine düşman olduk ve Türkiyemize yaraşır şerefli bir dış politika yürütemedik.

İşte dünya sulhünün en büyük tehlikesi kaynağı, bütün gerici güçlerin dayanağı ve merkeziyetimizin geri kalmasının tek nedeni NATO'dur. Çıkarmalıdır. NATO denilen bu esaret çemberini kırmak için mücadele etmek her Türkün görevidir.

Sokakta Kalan ÖLÜ

Siemens Firmasına işçi olarak gelen iki kız kardeşten biri iş bağı yaptığı için 15 inci günü tutulmuş olduğu "Kara Sarı"lık hastalığından vefat etmiştir. Kız kardeşinin vefatı üzerine Berlin Konsolosluğuna bağ vuran acılı kız kardeş, Konsoloslukta "Biz size yardım edemeyiz, yalnız kâğıtlarınızı tanzim ederiz" denerek baştan savılmıştır.

Böyle bir zor durumda dahi yardım etmeyen Konsolosa, gelen tahsisatları nerelere harcadığını sormanın artık zamanı gelmiştir.

SIEMENS'TE TOPLANTI

Siemens, H.W.de her üç ayda bir yapılmakta olan (Betriebsversammlung) "İşçiler ve Patronlar" toplantısı bu sefer de 7 Mayıs 1969 da büyük bir Türk işçi gurubunun da iştiraki ile yapıldı.

Toplantıda işçiler dilek ve derdi erini daha açık ve bilinçli bir şekilde ifade ederek haklarını koruyabilmek, insanca yaşamak, çalışmak, yapılan işe göre kazancında orantılı olarak artmasını istemişlerdir. Bütün bunların ancak sendika çatısı altında, örgütlü ve kıld, birlik ve beraberlik içinde mümkün olacağını anlatan konuşmalar yapılmıştır.

Firmanın tuttuğu bir tercüman bayan (Türk "Sendikacı olmanın lüzumsuz olduğunu" söylemiş, ve bu konuşması Türk işçileri arasında nefretle karşılanmıştır.

Toplantıdan sonra kendileriyle konuştuğumuz Türk işçileri sözcüleri "Kendi haklarının işverene karşı ancak bilinçli Türk sözcülerinin "Betriebsrat" içine girmesi ile korunacağını, yegane hedefin bu olduğunu, işçinin I.G.M Sendikasına aza olarak bilinçlenmesi icab ettiğini" söylediler.

YOBAZLAR CEMAATE SALDIRDI

Üç Mayıs'ta yargıtay başkanı İmr an Öktem vefat etti. Cenaze Namazı kılınacağı sırada kendine dinadama süsü veren bir takım kendini bilmezler Cami'i bastılar, merhuma hakaretlerde buldular, namaz kılınmasını önlemek istediler, ve İslam dininin kurallarını hiçe saydılar.

7 Mayıs'ta başta Anayasa mahkemesi ve bütün yüksek mahkemeler olmak üzere Ankara'nın bütün hakimleri ve yüzbinlerce Ankaralı büyük bir tingle olayı protesto etti.

1 Mark 4 Lira OLACAKMI?

Fransadaki son iktisadi krizler yüzünden büyük bir ihtimalle, Ekim ayında yapılacak olan Alman genel seçimlerinden sonra Markın değeri arttırılacaktır. Alman Markı'nın değerinin artması halinde 1 Mark'ın değeri 3,5 Türk lirasına yaklaşacaktır.

Öte yandan Türkiye'nin hatırı sayılır para babaları da Türkiye'de Devalüasyon yapılması (yani Türk Lirasının değerinin düşürülmesi) için hükümeti zorlamaktadır. Vehbi Koç Amerikan sermayesiyle ortak "Koç - Holding" şirketinin bir toplantısında yakında Türk Lirasının değerinin indirileceğini açıklamıştır.

Türk halkının "kemerleri sıkması gerektiği" teraneleri ve Pasaportlardan 69 Mark alınarak döviz satılmaya uğrayışması da Türk Lirasının değerinin yakında düşeceğini doğrulamaktadır. Fakat her halde Türk Hükümeti de Liranın değerini düşürmek için, önce milletvekilleri seçimlerini atlatmayı beklemektedir.

Alman Markının değerinin artması ve Türk Lirasının değerinin düşürülmesi neticesinde 1 Alman Markının değeri 4 Türk Lirası değerinde olacaktır.

HUDUTTAN GERİ ÇEVİRİLEN İŞÇİLER KONSOLOSLUĞU İŞGAL ETTİ

(STERN MECMUA'SI'NDAN)

Almanya'ya otobüsler dolmuş, çalışmak için gelen turist vatandaşlarımız Almanya veya Avusturya sınırından geri çevrilmekte dirler. Mayıs ayı içinde 10 otobüsle Salzburg'a gelen 800 kişiyi Alman polisi durdurup Al manya'ya bırakmayınca Türk işçileri Salzburg Konsolosluğuna giderek, Konsolosluğu işgal etmişlerdir. İşçilere hiç bir şey söyleyemeyen Salzburg konsolosu Münih konsolosunu yardıma çağırıştır. Her iki konsolos kafa kafaya vererek saatlerce Türk kahvesi ve sigarası içtikten sonra "Size yardım edemeyeceğiz, Yurda geri dönün" demişlerdir. Her iki konsolos "STERN" mecmuasına yaptıkları açıklamada "Bizim erkeklerimiz turist'tir bunlar niçin Almanya'ya giremiyor" demişlerdir.

Türk turistlerinin bu şekilde hiç bir Millete reva görülmeden hakarete ve zulme uğraması ve Türkiye Cumhuriyeti Pasaportu'nun bir Sirk Bileti kadar itibar görmemesinden Hükümet sorumludur.

19 MAYIS kongresi

Almanya Türk Öğrenci Federasyonu 19 Mayıs'ın 50 nci yıl dönümü münasebetiyle 14-18 Mayıs'ta Braunschweig'da Türk Öğrenci Örgütleri arasında bir "Ulusal Öğrenci Kongresi" düzenlenmiştir. Kongrede güzel analizler yapılmış fakat "Örgütlerdeki devrimci olmayan öğrencileri deriştiriz" korkusuyla, devrimci bir senteze varılamamıştır. Kongrenin elle tutulur tek sonucu yeni bir "Yabancı Ülkelerde eğitim yönetmenliği" taslağı olmuştur.

Fakat öğrenciler Milli eğitim Bakanlığı görevlisine karşı mücadelelerini Türkiye'deki bozuk düzene karşı işçi sınıfının devrimci eylemiyle birleştirmedikleri müddetçe daima başarısızlığa uğrayacaklardır.

Öğrencilikle ilgili kesildi

Öğrenciler arasındaki en ufak kıpırda niş Tan ürken Milli Eğitim Bakanlığı görevlisi Ali Rıza Özgüç, Almanya Türk Öğrenci Federasyonu başkanı Hakkı Keskinin öğrenciliğini kaldırdığını bildirmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığının bu kararı devrimci işçiler tarafından nefretle karşılanmıştır. İşçi Sınıfı ilerici öğrenci kardeşlerinin hakim çevreler tarafından ezilmesi...